

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovaj a JUDr. Jany Hullovej, v právnej veci žalobcu: **V. N. R. E., A.**, IČO: X., zast. advokátkou JUDr. E. Z., F., proti žalovanému: **V. J., nar. X., H.**, zast. advokátom JUDr. T. E., H., o zaplatenie 670 563,-- Sk s príslušenstvom, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. októbra 2008 č. k. 15 Cob 176/2008-99, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. októbra 2008 č. k. 15 Cob 176/2008-99 **z a m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd N. v rozsudku zo dňa 17. marca 2008 č. k. 15 Cb 136/2007-55, ktorým súd prvého stupňa uložil povinnosť odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 670 563,--Sk s 12% úrokom z omeškania zo sumy 29 080,-- Sk od 30. 04. 2001, zo sumy 186 000,-- Sk od 28. 05. 2001, zo sumy 5 500,-- Sk od 20. 07. 2001, zo sumy 183 100,50 Sk od 20. 07. 2001, zo sumy 88 935,-- Sk od 27. 08. 2001, s 11% ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 9 240,-- Sk od 15. 10. 2001, zo sumy 8 800,-- Sk od 10. 12. 2001 vo všetkých prípadoch do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si podanou žalobou zo dňa 06. 06. 2007, doručenou súdu dňa 12. 06. 2007 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie škody v celkovej sume 670 563,-- Sk, ktorá pozostáva zo sumy 510 655,50 Sk za nezaplatené splatné faktúry, sumy 55 098,-- Sk za priznané trovy v konaní vedenom na Okresnom súde N. pod sp. zn. 15Cb/133/2002 a sumy 104 809,50 Sk za trovy právneho zastúpenia v konaní vedenom na Okresnom súde N. pod sp. zn. 3T/193/2005. Žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu N. sp. zn. 3T/193/2005 zo dňa 14. 06. 2006 uznaný vinným z trestného činu podvodu, nakoľko ako konateľ obchodnej spoločnosti S. – B., s. r. o., N., si objednal dodávku a montáž prác u žalobcu, avšak následne neuhradením vystavených faktúr v celkovej sume 510 655,-- Sk žalobcovi spôsobil v tomto rozsahu škodu. Ďalej uviedol, že žalovaný spôsobil porušenie záväzkov spoločnosti S. - B., s. r. o., ako konateľ a aj spoločník, za takéto porušenie bol právoplatným rozhodnutím súdu odsúdený, a preto podľa § 106 ods. 3 Obchodného zákonníka, účinného do 31. 12. 2001, zodpovedá za škody, ktoré svojím konaním spôsobil, celým svojim majetkom. Súd prvého stupňa neuznal námietku premlčania uplatnenú žalovaným ako dôvodnú, keď poškodený žalobca bol právoplatne odkázaný na konanie vo veciach občiansko-právnych a táto skutočnosť má vplyv na plynutie premlčacej doby tak, že do doby právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní premlčacia doba podľa § 112 Občianskeho zákonníka neplynula. Neakceptoval námietku prevodu obchodného podielu spoločnosti, ktorej bol žalovaný konateľom, nakoľko táto skutočnosť nemá vplyv na postavenie žalovaného ako fyzickej osoby a neakceptoval námietku res iudicata, nakoľko v konaní sp. zn. 15 Cb 133/02 nešlo o totožnosť sporových strán.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný ako konateľ obchodnej spoločnosti S. – B., s. r. o., N., zodpovedal za svoje konanie, ktoré súviselo so spôsobenou škodou žalobcovi do účinnosti aktuálneho znenia ustanovenia § 106 ods. 3 Obchodného zákonníka, t.j. do 31. 12. 2001, avšak za podmienky, že do uvedeného dátumu, t.j. do 31. 12. 2001 bol príslušným súdom právoplatne odsúdený. Nakoľko v čase účinnosti aktuálneho znenia ustanovenia § 106 ods. 3 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého konateľ zodpovedá za škodu spôsobenú svojím konaním v závislosti od právoplatného rozhodnutia súdu o jeho vine a treste, neexistovalo takéto právoplatné rozhodnutie ohľadne viny a trestu žalovaného, preto nebola splnená podmienka, odôvodňujúca nárok na náhradu škody voči žalovanému. Z uvedeného dôvodu podľa

ustanovenia § 220 OSP napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté až po právoplatnosti tohto rozsudku (§151 ods. 3 OSP).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. V podanom dovolaní uviedol, že prípustnosť dovolania opiera o ust. § 238 ods. 1 O. s. p. V dovolaní ďalej uviedol, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec keď konštatoval, že žalovaného ako páchatel'a trestného činu nie je možné zaviazat' na náhradu škody, ktorú žalobcovi spôsobil, pretože nebol právoplatne odsúdený do 31. 12. 2001. Odvolací súd svoj názor spája s ustanovením § 106 ods. 3 Obchodného zákonníka v znení platnom do 31. 12. 2001. Takéto vyvodenie právneho záveru z existujúceho právneho poriadku je podľa názoru dovolateľa v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, v rozpore s morálkou a dobrými mravmi. Dovolateľ má za to, že nárok na náhradu škody nevyplýva len z Obchodného zákonníka, ale treba ho vyvodit' aj z príslušných ustanovení občianskeho zákonníka, z trestného zákona, trestného poriadku a z ústavy SR. Poukázal na to, že žalovaný ako jediný štatutárny orgán spoločnosti S. – B., s. r. o., N. (dnes už zaniknutej výmazom z obchodného registra dňa 16. 03. 2004), trestným činom zavinił, že sa majetok žalobcu znížil. Okresný súd N. v prvostupňovom konaní žalovaného v plnom rozsahu na náhradu škody zaviazal, pretože bolo preukázané, že škoda vznikla, že ju zavinił žalovaný, že medzi konaním žalovaného a škodou je príčinná súvislosť. Dovolateľ ďalej poukázal na to, že sa s konečnou platnosťou dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá až z právoplatného rozsudku OS NZ 3T 193/05, ktorý nadobudol právoplatnosť 14. 06. 2007. Keďže žalovaný bol uznaný za vinného podľa § 250 ods. 1 a ods. 3 Tr. Zák. – teda za úmyselný trestný čin podvodu, až od tejto doby podľa dovolateľa začala plynúť premlčacia lehota dva roky s tým, že 10-ročná objektívna lehota by uplynula až v roku 2011.

Žalovaný navrhol dovolaniu nevyhoviet'. Vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že považuje rozhodnutie Krajského súdu v Nitre za dôvodné a zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p. a po prejednaní dovolania podľa § 243a ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Prípustnosť dovolania je daná v zmysle ust. § 238 ods. 1 O. s. p., keď dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a je prípustné v zmysle ust. § 238 ods. 5 O. s. p.

Predmetom dovolacieho konania je posúdenie možnosti aplikácie ust. § 106 ods. 3 Obch. zák. účinného do 31. 12. 2001 pri náhrade škody spôsobenej nezaplatením ceny dodaného materiálu a výkonu prác, splatnej postupne od 29. 04. 2001 do 09. 12. 2001 konateľom spoločnosti spáchaním trestného činu podvodu a právoplatne odsúdeného rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch zo dňa 14. 06. 2006.

V konaní bolo súdom zistené a účastníci nerozporovali skutočnosť, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu N. sp. zn. 3T/193/2005 zo dňa 14. 06. 2006 uznaný vinným z trestného činu podvodu, nakoľko ako konateľ obchodnej spoločnosti S. – B., s. r. o., N., si objednal dodávku a montáž prác u žalobcu, avšak následne neuhradením vystavených faktúr v celkovej sume 510 655,-- Sk žalobcovi spôsobil v tomto rozsahu škodu. Žalobca si podanou žalobou zo dňa 06. 06. 2007, doručenou súdu dňa 12. 06. 2007 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie škody v celkovej sume 670 563,-- Sk, ktorá pozostáva zo sumy 510 655,50 Sk za nezaplatené splatné faktúry, sumy 55 098,-- Sk za priznané trovy v konaní vedenom na Okresnom súde N. pod sp. zn. 15Cb/133/2002 a sumy 104 809,50 Sk za trovy právneho zastúpenia v konaní vedenom na Okresnom súde N. pod sp. zn. 3T/193/2005.

Podľa ust. § 373 Obch. zák., kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa ust. § 757 Obch. zák. pre zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností ustanovených týmto zákonom platia obdobne ustanovenia § 373 a nasl.

Podľa ust. § 106 ods. 3 Obch. zák. účinného do 31. 12. 2001, ak porušenie záväzkov spoločnosti spôsobil spoločník, konateľ alebo likvidátor takým konaním, za ktoré bol právoplatným rozhodnutím súdu odsúdený, zodpovedá za škody, ktoré svojím konaním spôsobil celým svojím majetkom.

Žalobca je podľa výpisu zo živnostenského registra Obvodného úradu v N. zo dňa X. 2007 fyzická osoba podnikajúca pod obchodným názvom V. N. R. E. s miestom podnikania A.. Žalovaný, v čase vzniku škody, bol spoločníkom a konateľom spoločnosti S. - B., s. r. o., N., spoločnosti objednávajúcej dodávku materiálu a výkon prác žalobcom, t.j. spoločnosti zo záväzkového vzťahu žalobcu ako dodávateľa a spoločnosti S. – B., s. r. o., ako objednávateľa. Z uvedeného je zrejmé, že vzájomné vzťahy účastníkov konania je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka a nie sú upravené Občianskym zákonníkom. Náhrada škody je v Obchodnom zákonníku upravená osobitne ust. § 373 Obch. zák. a nasledujúce a to všeobecne tak, že kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť. Medzi účastníkmi konania nevznikol vzťah zo záväzku, preto použitie týchto ustanovení nie je dané zákonom, ustanovením § 373 a nasl. Vo štvrtej časti, spoločných, prechodných a záverečných ustanovení Obchodného zákonníka, v § 757 je upravená zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností ustanovených týmto zákonom tak, že v danom prípade platia obdobne ustanovenia § 373 a nasl. V druhej časti, obchodné spoločnosti a družstvo, Obchodného zákonníka sú v § 133 a nasl. upravené práva a povinnosti konateľov spoločnosti s ručením obmedzeným tak, že konatelia spoločností s r. o. sú povinní nahradiť škodu za porušenie zákonom uložených povinností len vo vzťahu k spôsobenej škode proti spoločnosti a v ust. § 106 Obch. zák. platného a účinného v čase právoplatného odsúdenia žalovaného za spáchanie trestného činu podvodu súvisiaceho s porušením záväzkov spoločnosti konaním spoločníka, konateľa, spoločník ručí za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu. Z uvedeného je zrejmé, že na danú vec nie je možné aplikovať tieto citované ustanovenia Obchodného zákonníka. V zmysle citovaného ust. § 106 ods. 3 Obch. zák. platného a účinného v čase vzniku škody (do 31. 12. 2001) nebola splnená zákonná podmienka na jeho použitie, a to porušenie záväzkov spoločnosti konaním spoločníka, konateľa, za ktoré bol právoplatným rozhodnutím súdu odsúdený.

Dovolací súd z uvedených dôvodov sa stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody proti žalovanému a dovolanie žalobcu v zmysle ust. § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 a § 243c O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, žalovaný však vo vyjadrení k dovolaniu nepodal návrh na priznanie trov dovolacieho konania a trovy konania nevyčíslil, preto žalovanému dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 21. apríla 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová